

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Rudé právo, Praha

12. VII. 1985

ze dne

Tři mušketýři v Ostravě

10. srpna

Dramaturgie našich oblastních baletních scén má povětšinou nelehkou úlohu, má-li každoročně nalézt dva či tři tituly, které by odpovídaly umělecké úrovni i technickým možnostem souboru a přinesly do jeho tvůrčí práce nové téma a zároveň obohatily dosavadní repertoárovou nabídku — a zejména přivedly do hlediště diváka. Podaří-li se potom vedení souboru najít navíc titul, který je u nás uváděn méně často či vůbec poprvé, dá se taková iniciativa nazvat přímo tvůrčím činem.

To se v této sezóně podařilo baletu Státního divadla v Ostravě, který do svého repertoáru zařadil balet **Tři mušketýři**, který na libreto Fjodora Vanina vytvořil soudobý sovětský hudební skladatel Venjamin Basner (1926). Tento balet byl poprvé uveden v roce 1964 v leningradském Malém divadle opery a baletu v choreografii N. Bojarčikova.

Vůbec první zpracování tohoto tématu však bylo uvedeno v naší zemi, a to v roce 1946, kdy byl na jevišti brněnské Reduty inscenován v provedení S. Remara balet s použitím hudební předlohy Z. Fibicha a s názvem Čtyři mušketýři. Stejně téma se objevilo až o dalších dvacet let později v dánské inscenaci na hudbu M. G. Delerua a v roce 1967 v NSR.

Děj, na který se sovětští autoři zaměřili, se točí kolem jedné z nej-

známějších epizod Dumasovy předlohy — odcizeného královna náhrdelníku.

Ostravští inscenátoři — zasloužilý umělec Albert Janíček jako autor choreografie, dirigent Jan Šrubař a scénograf i výtvarník kostýmů, hostující Josef Jelínek, se pokusili o vytvoření inscenace, která by odrážela dobový kolorit — ať už v etice příběhu mušketýrské cti, či ve scénické a kostýmní složce, která ve své stylizované podobě připomíná rytiny nejstarších ilustrací Dumasových románů.

Děj baletu je tvořen dvanácti obrazy; co do choreografického ztvárnění mají kolísavou úroveň. Tři úvodní postrádají dějový rytmus a výrazovou sevřenost. Teprve čtvrtý obraz, ve kterém se utkávají gardisté s mušketýry, má spád. Ani v osmém obraze, kdy se mušketýři rozhodují pomoci při navrácení odcizeného šperku, nenašla scénicky přesvědčivá nálada hostince téměř žádnou odezvu v celkové aktivitě souboru a dokonce ani ve výrazu hlavních představitelů, takže ke škodě věci zůstala až nepřírozeně statická.

V baletu se představil celý ostravský baletní soubor se sólisty Leošem Kratochvílem (Král), Alicí Kvasnicovou (Královna), Libuší Kulkovou (Mylady), Janem Koldou (Mylord), Ilonou Felgrovou (Konstance). Převážná část dějových akcí spočívá na představitelích čtyř mušketýrských rolí, které vytvořili Jiří Štark (Athos) v alternaci s Liborem Bernklauem, Ctirad Ondráček (Porthos), Ivan Hurych (Aramis) a Libor Bernklau či Jiří Štark v roli d'Artagnana. Snad teprve další uvádění tohoto nového titulu přinese mušketýrům větší lehkost a hravost v tanečních i výrazových gestech a uvolněnost ve scénách střetů s gardisty.

I přes tyto námitky se dá říci, že odvaha, s jakou ostravští umělci sáhli po titulu u nás dosud téměř neuváděném, se vyplatila. Pokud bychom však brali přísnější měřítko — s ohledem na celkovou tvorbu ostravského baletního souboru známého svou tvůrčí průbojností a uměleckou náročností, získanou dlouholetým působením nestora našeho baletního umění, zasloužilého umělce Emericha Gabzdyla —, pak bychom tuto inscenaci mohli zařadit pouze mezi průměrné.

VIKTOR MALCEV